31/07/2019

Η Μνημόνευση του Επισκόπου στην Θεία Ευχαριστία

/ Ορθόδοξες Προβολές

Γράφει ο π. Κωνσταντίνος Παπανάτσιος
Εφημέριος του Ιερού Ναού Γενεθλίου Τιμίου Προδρόμου

Μετά την μνημόνευση “των ζώντων και πάντων των κεκοιμημένων επ’ ελπίδι αναστάσεως ζωής αιώνιου” κατά την ώρα της Θείας Ευχαριστίας, ο λειτουργός ιερέας ως εκπρόσωπος του εκκλησιάσματος, μνημονεύει το όνομα του Αρχιερέως Μητροπολίτου της Μητροπόλεως, και λέει “Ἐν πρώτοις μνήσθητι, Κύριε, τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (...το όνομα του οικείου Μητροπολίτου...) ὃν χάρισαι ταῖς ἁγίαις σου Ἐκκλησίαις ἐν εἰρήνῃ, σῷον, ἔντιμον, ὑγιᾶ μακροημερεύοντα καὶ ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας”.

Η μνημόνευση του ονόματος του οικείου Αρχιεπισκόπου, και ειδικά κατά την Θεία Ευχαριστία, έχει πάρα πολύ μεγάλη και σπουδαία, πνευματική και θεολογική σημασία, έχει την Μέγιστη σημασία, την οποία δυστυχώς, οι περισσότεροι Χριστιανοί αγνοούν, γι’ αυτό και επιβάλλεται να αναφέρουμε δύο λόγια προς πνευματική ωφέλεια και οικοδομή.
Picture

Γιατί λοιπόν ως εκκλησίασμα, κλήρος και λαός, έχουμε χρέος να μνημονεύουμε τον Μητροπολίτη μας κατά την ώρα των Ιερών Μυστηρίων και κυρίως κατά την Θεία Ευχαριστία;
Ας αναφέρουμε ένα παράδειγμα. Όποια ακριβώς σημασία έχει ένας πατέρας μέσα στην οικογένειά του, όσον αφορά την αγωγή των τέκνων του, το ήθος της συζύγου του, και κυρίως την ενότητα της οικογένειάς του, ακριβώς αυτήν την αναλογία, έχει και ο Επίσκοπος, ο Μητροπολίτης στην Μητρόπολη του. Αυτός είναι ο πνευματικός πατέρας της επικράτειας της Μητροπόλεως. Όσα άσχημα γεγονότα, όσα δεινά, από την αναρχία μέχρι την πατροκτονία, και την ορφάνια, συμβαίνουν στην οικογένεια, και από την αδιαφορία, την ανυπακοή, τις ύβρεις, μέχρι και την άρνηση του παιδιού, ή των παιδιών προς τον πατέρα τους, αυτά ακριβώς συμβαίνουν (πνευματικά) με την έλλειψη, ή την άρνηση και την ανυπακοή ακόμη, προς τον πνευματικό μας πατέρα τον Μητροπολίτη μας.

Πόσα κακά να απαριθμήσουμε; Το πρώτο κακό, είναι ότι χάνεται η ενότητα της εκκλησίας, η οποία ενότητα είναι θα λέγαμε, η ψυχή της εκκλησίας. Ο Ίδιος ο Ιησούς Χριστός πραγματοποίησε περί της ενότητας στην εκκλησία, την Αρχιερατική προσευχή Του προς τον Πατέρα Του: “ίνα πάντες εν ώσιν”. Χωρίς την ενότητα στην εκκλησία μας, αρχίζει η αναρχία και η πολυαρχία, όπως συμβαίνει με το σκορποχώρι των αιρετικών πεντηκοστιανών, των προτεσταντών, οι οποίοι επειδή δεν έχουν ιεροσύνη, μαζεύονται ανά δύο ή τρεις, δημιουργούν σύλλογο και τον ονομάζουν εκκλησία, βάζοντας και ένα κοσμικό τον οποίον ονομάζουν ποιμένα. Αυτό επιθυμούμε άραγε, για την Ορθόδοξη Εκκλησία μας; Μη γένοιτο!

Επίσης κάτι που θα πρέπει να τονίσουμε, είναι, ότι, ο Ιερέας λειτουργεί εξ ονόματος του Επισκόπου. Στα πρώτα χρόνια της εκκλησίας, πρέπει να πούμε, ότι, επειδή ήταν λίγοι οι χριστιανοί, η Θεία Λειτουργία τελούνταν μόνον από τον Επίσκοπο. Όταν μετέπειτα αυξήθηκε ο αριθμός των χριστιανών, παραχωρήθηκε η δυνατότητα, να τελούν και οι πρεσβύτεροι την Θεία Λειτουργία, χωρίς την παρουσία του Επισκόπου, αλλά μνημονεύοντας το όνομα του Επισκόπου. Διότι, αγαπητοί μου Χριστιανοί, χωρίς Επίσκοπο δεν έχουμε εκκλησία, δεν έχουμε Θεία Ευχαριστία, δεν έχουμε αγιασμό.

Όμως, η Ιεροσύνη των Ιερέων και των Διακόνων, μπορεί μεν να πηγάζει από τον Ιησού Χριστό, τον Μέγα Αρχιερέα, όμως, χορηγείται υπό του Αγίου Πνεύματος, στους διαδόχους των Αγίων Αποστόλων, στους Αρχιερείς μας. Και μέσω των Αρχιερέων, στους Ιερείς και στους Διακόνους της εκκλησίας μας, δια του μυστηρίου της Χειροτονίας. Συνεπώς, χωρίς τον Επίσκοπο, δεν έχουμε την δυνατότητα να έχουμε την εγκυρότητα της Ιεροσύνης των ιερέων μας, των διακόνων μας, άρα και των Ιερών Μυστηρίων και του Αγιασμού, όπως βέβαια, και

την Αρχιεροσύνη των Επισκόπων την εξασφαλίζει η Ιερά Σύνοδος. Έτσι, λοιπόν, η εκκλησία προστατεύεται από τους ψευδοεπισκόπους και τους ψευδοϊερείς.

Έτσι λοιπόν, μπορούμε να αντιληφθούμε, γιατί ο Άγιος Ιγνάτιος ο Θεοφόρος, μας νουθετεί λέγοντας: "Υποτασσόμενοι τω επισκόπω και τω πρεσβυτέριω, κατά πάντα ήτε ηγιασμένοι" (επιστολή Αγίου Ιγνατίου προς Εφεσίους). "Όθεν πρέπει υμίν συντρέχειν τη του επισκόπου γνώμη..." Σε άλλο σημείο λέει: "Όταν γαρ τω επισκόπω υποτάσσησθε ως Ιησού Χριστώ..." (προς Τραλλιανούς). Αλλού λέει ο Θεοφόρος Πατήρ: "ο τιμών επίσκοπον υπό Θεού τετίμηται" (προς Σμυρναίους) και παρακάτω συνεχίζει: "Χωρίς του επισκόπου ούτε βαπτίζειν ούτε αγάπην ποιείν" Και συνεχίζει ο Άγιος Ιγνάτιος περί επισκόπου να μας ομιλεί, λέγοντας: "Ο λάθρα επισκόπου τι πράσσων τω διαβόλω λατρεύει". Προσέξτε όλα αυτά τα σπουδαία λόγια αγαπητοί αδελφοί μου.

Επίσης, οφείλουμε να γνωρίζουμε, ότι, όταν δεν θέλουμε να υποταχθούμε στον Επίσκοπο, να κάνουμε υπακοή δηλαδή στον Επίσκοπο μας, όχι μόνον αγιασμό και ενότητα και ιεροσύνη δεν έχουμε, αλλά δεν έχουμε ούτε αυτήν την εκκλησία του Ιησού Χριστού, αλλά έχουμε το σχίσμα και έπειτα την αίρεση. Έχουμε την αίρεση αγαπητοί μου Χριστιανοί. Ο Αρχιερέας, είναι θα λέγαμε, ο αγωγός... ο αγωγός του Νυμφίου της εκκλησίας μας. Ο αγωγός που μας συνδέει με τον Σωτήρα Χριστόν. Και όπως διδάσκει κι ο Άγιος Κυπριανός: "Η εκκλησία εν τω επισκόπω και ο επίσκοπος εν τη εκκλησία"... "κι όμως ότι ανιστά την εκκλησία είναι η Ευχαριστία και ο Επίσκοπος". Το γεγονός, ότι, έχουμε την δυνατότητα να λειτουργούμε σε οποιονδήποτε τόπον, εφόσον όμως, έχουμε αντιμήνσιο, το οποίο είναι εγκαινιασμένο και καθαγιασμένο από τον Επίσκοπον, και μόνον αυτό, φανερώνει την αναγκαιότητα και την δύναμη του Επισκόπου.

Και ακριβώς αυτό. Το ότι η αναγκαιότητα ύπαρξης του Επισκόπου για την εκκλησία, φαίνεται από το γεγονός, ότι, στην προκειμένη μνημόνευση του Μητροπολίτου, η εκκλησία εύχεται, ο Θεός να διατηρήσει τον Επίσκοπο μας σε όλη την εκκλησία, διότι, δεν υπάρχει η δυνατότητα να είναι ανεξάρτητος ο Επίσκοπος από την Μία, Αγία, Καθολική και Αποστολική Εκκλησίαν. Και μάλιστα, να τον διατηρεί ειρηνικόν, σώον, ακέραιον στην ζωήν του, υγιή, και προπάντων να του δίνει την δύναμη, να ορθοτομεί, να κηρύττει τον λόγο αλήθειας της ορθοδόξου πίστεως.

Ας γνωρίζουμε ότι "χωρίς Ιεροσύνη έχουμε οτιδήποτε άλλο, αλλά δεν έχουμε εκκλησίαν, δεν έχουμε Αγία Τράπεζα και Θείαν Ευχαριστίαν". Δεν έχουμε αγιασμό και ενότητα της εκκλησίας μας. Γι΄αυτό ευχόμαστε "Ἐν πρώτοις μνήσθητι, Κύριε, τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν... ὃν χάρισαι ταῖς ἁγίαις σου Ἐκκλησίαις ἐν εἰρήνῃ, σῷον, ἔντιμον, ὑγιᾶ μακροημερεύοντα καὶ ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας".

Δηλαδή: Πρώτα να θυμηθής, Κύριε, τον Αρχιεπίσκοπό μας... και να τον χαρίσεις στις Εκκλησίες σου ειρηνικό, ακέραιο, αξιοσέβαστο, υγιή, πολύχρονο και να διδάσκει ορθά το λόγο της αλήθειάς σου.
Και αμέσως μετά συμπληρώνει ο διάκονος για όλους του αδελφούς μας, τους γνωστούς και τους αγνώστους "Καὶ ὧν ἕκαστος κατὰ διάνοιαν ἔχει, καὶ πάντων καὶ πασῶν". ΑΜΗΝ

"Ο λάθρα επισκόπου τι πράσσων τω διαβόλω λατρεύει"
"ο τιμών επίσκοπον υπό Θεού τετίμηται"